

BİST MALİ KURULUŞLARIN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORLARININ BDS 570 KAPSAMINDA İNCELENMESİ

Nagihan KANTARCI¹ Azize ESMERAY²

Makale Bilgisi

Geliş : 26/05/2025
Düzeltilme : 16/06/2025
Kabul : 29/06/2025

Anahtar Kelimeler:

BDS 570
İşletmenin Sürekliliği
Bağımsız Denetçi
Raporu

JEL Kodları: M40,
M41, M42

Özet

Şeffaflık ve hesap verilebilirliğin her geçen gün daha da önem kazanması nedeniyle işletmelerin sürekliliği ile ilgili denetçilerin sorumluluğu uluslararası düzenlemelerle belirtilmiştir. Bağımsız Denetim Standardı (BDS) 570’te işletmenin ömrünün sınırsız olduğu belirtilmiştir. Buna göre işletme finansal tablolarını öngörülebilir gelecekte faaliyetlerini sürdüreceği varsayımı altında hazırlaması gerekmektedir. Denetçi, işletmenin sürekliliğinin değerlendirmesinde; finansal tabloların süreklilik esasına uygun bir şekilde hazırlandığına ilişkin denetim kanıtı elde etmekle sorumludur. Denetçinin diğer bir sorumluluğu ise işletmenin sürekliliğine ilişkin önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı konusunda elde edilen denetim kanıtlarını kullanarak bir sonuca varmasıdır. Bu çalışmanın amacı; işletmenin sürekliliği konusunda belirsizlik olması durumunda, söz konusu belirsizliklerin açıklanmasını ve denetçi görüşünün tercihinin ilgili standart kapsamında araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda, Borsa İstanbul (BİST)’da işlem gören mali kuruluşların 2019-2023 yılları arasındaki denetçi raporları incelenmiştir. Söz konusu incelemeler sonucunda; işletmenin sürekliliğinin devamına ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek önemli belirsizliklerin olması durumunda BDS 570 kapsamında denetçi görüşlerinin ilgili hükümlerin büyük bir kısmına uygunluk gösterdiği tespit edilmiştir.

REVIEW OF INDEPENDENT AUDITOR REPORTS OF BIST FINANCIAL INSTITUTIONS WITHIN THE SCOPE OF IAS 570

Article Info

Article history:

Received: 26/05/2025
Revised: 16/06/2025
Accepted: 29/06/2025

Keywords:

IAS 570
Going Concern
Independent Auditor's
Report

JEL Codes: M40, M41,
M42

Abstract

As transparency and accountability become increasingly important, the responsibilities of auditors regarding the continuity of businesses are specified by international regulations. The Independent Auditing Standard (IAS) 570 states that the life of a business is unlimited. Accordingly, a business must prepare its financial statements under the assumption that it will continue its activities in the foreseeable future. In assessing the continuity of a business, the auditor is responsible for obtaining audit evidence that the financial statements are prepared in accordance with the continuity principle. Another responsibility of the auditor is to reach a conclusion using the audit evidence obtained regarding whether there is a significant uncertainty regarding the continuity of the business. The purpose of this study is to investigate the explanation of such uncertainties and the preference of the auditor's opinion within the scope of the relevant standard in the event of uncertainty regarding the continuity of the business. For this purpose, the auditor reports of financial institutions traded on Borsa Istanbul (BIST) between the years 2019-2023 were examined. As a result of these reviews, it has been determined that in the event of significant uncertainties that may create serious doubt regarding the entity's ability to continue as a going concern, the auditor's opinions comply with most of the relevant provisions within the scope of IAS 570.

¹ Öğr. Gör. Dr., Kayseri Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, nkantarci@kayseri.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9586-8360>

² Doç. Dr., Kayseri Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finans Yönetimi Bölümü, esmeray@kayseri.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3483-6258>

GİRİŞ

İşletmelerin geleceğe yönelik en büyük beklentisi kâr olsa da sürekliliği de önemli bir unsurdur. Söz konusu unsurlar işletmeler için önemli başarı ölçütlerindendir. Tüm işletme faaliyetleri bu ölçütlerin mevcut olacağı beklentileri ile programlanır.

İşletmeler sürekliliği sağlayabildiği ölçüde, belirlemiş olduğu amaçlar doğrultusunda ilerleyebilmektedir. Süreklilik kavramı, muhasebenin temel ilkelerinden biri olarak işletmelerin devamlılığını ifade eden önemli bir unsurdur. İşletmelerin sürekliliği kavramı, sınırlı bir amaç ya da sınırlı bir süre için kurulması dışında, faaliyetlerin süresinin sınırsız olacağı varsayımına dayanmaktadır (Küçüksavaş, 2014: 19). İşletmelerin hazırlamış olduğu finansal tablolar işletmenin sürekliliği kavramına uygun olmalıdır. İşletmenin sürekliliğinin değerlendirilmesi ve açıklanmasına ilişkin yönetimin hesap verebilir olması gereklidir. Yönetim, finansal bilgi kullanıcılarına işletmenin sürekliliği ile ilgili belirsizlik olması durumunda bunu bilgilendirmekten sorumludur (Bradbury vd., 2022: 307). Yönetimin sorumluluğunun yanında bağımsız denetim eliyle işletmenin sürekliliği konusu da incelenerek işletmenin sürekliliği varsayımında önemli bir belirsizlik olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Finansal tabloların söz konusu kavrama uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığını bağımsız denetçi incelemek durumundadır. Bağımsız denetçinin işletmenin sürekliliği konusundaki ölçütü BDS 570 çerçevesinde gerçekleşir.

Bu çalışmanın amacı; işletmenin sürekliliği konusunda belirsizlik olması durumunda, söz konusu belirsizliklerin açıklanmasını ve denetçi görüşünün tercihini, ilgili standart kapsamında araştırmaktır. Bu doğrultuda, BİST’te işlem gören mali kuruluşların 2019-2023 yılları arasındaki denetim raporları incelenmiştir. Çalışmada, öncelikle BDS 570 kapsamında denetim sonuçları ve raporlamasına ait ilgili maddeler açıklanmıştır. Daha sonra, literatür taraması yapılmıştır. Son olarak araştırma yöntemi açıklanmış, araştırmanın bulgularına ve çalışmanın sonuçlarına yer verilmiştir.

BDS 570 ÇERÇEVESİNDE DENETİM SONUÇLARI VE RAPORLAMA

İşletmelerin sürekliliği sadece işletme yönetimi için değil ortakları, hissedarları, iç ve dış paydaşları, kredi kurumları ve düzenleyici kurumlar için de önemlidir. İşletme ile bağlantısı olan bu kişi ve kurumlara finansal tablolar vasıtası ile bilgi aktarılmaktadır.

Finansal tabloların sunduğu bilgiler süreklilik varsayımına göre hazırlanır. Bu durum Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından “*Finansal tabloların hazırlanmasındaki temel ilke süreklilik kavramıdır*”^{*} şeklinde belirtilmiştir. Türkiye Muhasebe Standardı (TMS) 1 ise işletmenin sürekliliğine ilişkin bir değerlendirme yapmasını yönetime zorunlu kılmaktadır. Finansal tabloların sunuluşu standardının ilgili maddesinde de işletmenin sürekli olarak faaliyetine devam etmesini ciddi şekilde etkileyerek şüpheli hale gelmesine yol açacak olay veya koşullarla karşılaşması durumunda işletme yönetiminin sorumluluğu açıklanmıştır. Söz konusu olay ve koşullarla ilgili önemli belirsizliklerin tespit etmesi durumunda, söz konusu belirsizlik işletme tarafından açıklanmalıdır (TMS 1, md. 25). Bu değerlendirme Uluslararası Denetim Standartları açısından süreklilik kavramının ayrı bir konu başlığı ile ele alınması sonucu ile de bağlantılıdır. Standartlar arasında yer alması ise süreklilik konusunda denetçiler için tekdüzen bir yapının kurulması gereğini ifade etmektedir.

^{*}[https://www.ifac.org/system/files/publications/files/SAPA%20-](https://www.ifac.org/system/files/publications/files/SAPA%20-%20Audit%20Considerations%20in%20Respect%20of%20Going%20Concern%20in%20the%20Current%20Economic%20Environment_0.pdf)

[%20Audit%20Considerations%20in%20Respect%20of%20Going%20Concern%20in%20the%20Current%20Economic%20Environment_0.pdf](https://www.ifac.org/system/files/publications/files/SAPA%20-%20Audit%20Considerations%20in%20Respect%20of%20Going%20Concern%20in%20the%20Current%20Economic%20Environment_0.pdf)

Finansal tabloların bilgi sunması görevi tamamıyla riske odaklı bir denetim anlayışını da beraberinde getirir. Bu doğrultuda denetçi riske karşılık vermek ve sürekliliğe ilişkin denetim kanaatine ulaşmak için yeterli ve uygun kanıtlar toplar. Amaç işletmenin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetini ortaya çıkarmaktır.

BDS 570 Standardına göre; işletmenin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetini olumsuz etkileyebilecek bazı olay ve şartlar söz konusu olabilir, buna ilişkin örnekler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Sürekliliği Olumsuz Etkileyebilecek Olay ve Durumlar

Finansal Durumu	• Kısa Vadeli Yabancı Kaynak (KVYK) pozisyonu • Kreditörlerin desteklerini çekeceklerine ilişkin belirtiler • Negatif nakış akışları • Alacaklılara ödemelerin gecikmesi • Tedarikçilerle peşin ödeme yöntemine geçilmesi • Temel finansal oranlarda yaşanan olumsuzluklar
İşletme Faaliyeti	• Yönetimin tasfiye veya işi sonlandırma niyeti • Önemli personel kadrolarında yaşanan ayrılıklar ve yerlerine yeni personelin getirilememesi • Önemli hammadde darboğazı • Yeni güçlü rakipler • Pazar, müşteri, imtiyaz, lisans veya tedarikçilerde yaşanan önemli kayıplar • İşgücü temininde oluşan sıkıntılar
Diğer Konular	• İşletme aleyhine açılmış davalar ve söz konusu davaların olumsuz sonuçlanması durumunda karşılanması zor taleplerin oluşması • İşletme açısından olumsuzluklara yol açabilecek mevzuat ve politikalarda yaşanan değişiklikler • Sermaye ve diğer yasal yükümlülükler aykırılıkları (özellikle finans kurumları açısından)

Kaynak: (Demirkol, 2019, 481).

Tablo 1’de de görüldüğü gibi sürekliliği olumsuz etkilemesi beklenen olaylar üç bölüme incelenebilir. Bir işletmenin finansal durumunda, işletme faaliyetlerinde ve diğer bazı konularda yaşanan KVYK pozisyonu, alacaklılara ödemelerin gecikmesi, yeni güçlü rakipler, işgücü temininde oluşan sıkıntılar, sermaye ve diğer yasal yükümlülükler aykırılıkları gibi olay ve durumlar sürekliliği olumsuz etkileyebilecektir.

BDS 570 İşletmenin Sürekliliği Standardı, işletmenin sürekliliğine ilişkin bir belirsizlik olması durumunda denetçinin denetim raporu hazırlarken sorumlulukları ve denetim raporunun içeriği ile ilgili konulardan oluşmaktadır. Söz konusu standartta denetçinin sorumluluğu belirtilmiştir. Denetçi, finansal tabloların oluşturulmasında, yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu noktasında, yeterli ve uygun denetim kanıtı elde etmekle sorumludur. Denetçi, söz konusu kanıtlara dayanarak işletmenin sürekliliğine ilişkin önemli bir belirsizlik olup olmadığı konusunda bir sonuca varmalıdır. Denetçi, risk değerlendirme prosedürlerini uygularken, işletmenin sürekliliğini devam ettirmesine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay ve şartlarla ilgili önemli bir belirsizlik olup

olmadığını inceler (BDS 570, md. 6: md. 10). Denetçi, söz konusu belirsizliklerin mevcut olup olmadığını tespit etmek için ilave denetim prosedürleri uygulayarak yeterli ve uygun denetim kanıtı elde eder. Elde edilen kanıtlar ışığında denetçi muhakemesini kullanarak işletmenin sürekliliğini devam ettirmesinde ciddi şüphe yaratacak olay ve şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin olup olmadığı konusunda bir sonuca varır (BDS 570, md. 16; md. 18). İşletmenin sürekliliği esasının denetçi raporu üzerindeki etkileri aşağıda yer alan Tablo 2 ve 3'teki gibidir.

Tablo 2: İşletmenin Sürekliliği Esasını Kullanmanın Uygun Olmadığı Durumlar

	DURUM	DENETÇİ GÖRÜŞÜ
BDS 570 md. 21	<i>İşletmenin sürekliliği esası kapsamında finansal tabloların hazırlanmış olması ancak denetçi yargısına göre yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygun olmaması</i>	Olumsuz görüş
BDS 570 md. A27	<i>İşletmenin sürekliliği esasının kullanılmasının içinde bulunulan şartlar altında uygun olmadığı durumda yönetim başka bir esasa finansal tabloları hazırlanmasını seçebilir. Söz konusu esasa ilişkin yeterli açıklamanın bulunması durumu</i>	Olumlu görüş/ Dikkat Çeken Husus paragrafı

Not: Tablo 2, yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

İşletmenin sürekliliği esasını kullanmanın uygun olmadığı durumlar Tablo 2'de görüldüğü üzere BDS 570 md. 21 ve A. 27'de açıklanmıştır. Denetçi, işletmenin sürekliliği esası kapsamında yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygun olmadığı durumda olumsuz görüş bildirir.

Tablo 3: İşletmenin Sürekliliği Esasını Kullanmanın Uygun Olduğu Fakat Önemli Bir Belirsizliğin Tespitine İlişkin Durumlar

	DURUM	DENETÇİ GÖRÜŞÜ
BDS 570 md. 22	<i>Finansal tablolarda önemli belirsizlik mevcut ve söz konusu belirsizliğe ilişkin yeterli açıklama yapıldı ise</i>	Olumlu görüş/ İşletmenin Sürekliliğiyle İlgili Önemli Belirsizlik başlığı
BDS 570 md. 23	<i>Finansal tablolarda önemli belirsizlik mevcut ve söz konusu belirsizliğe ilişkin yeterli açıklama yapılmadı ise</i>	Sınırlı olumlu görüş (şartlı görüş) Olumsuz görüş

Not: Tablo 3, yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

BDS 570 dikkate alınarak Tablo 2 ve 3 oluşturulmuştur. İşletmenin sürekliliği esasının uygun olduğu fakat önemli bir belirsizliğin tespit edilmesi durumu BDS 570 md. 22 ve 23'te açıklanmıştır. Finansal tablolarda önemli bir belirsizlik tespit edilmiş ve yeterli bir açıklama yapıldı ise denetçi olumlu görüş bildirirken; yeterli açıklama yapılmaması durumunda denetçi ya sınırlı olumlu görüş ya da olumsuz görüş bildirir.

LİTERATÜR TARAMASI

İşletmenin sürekliliği konusunda literatürde yer alan bazı çalışmalar aşağıdaki gibidir.

Uzay & Tanç (2010) çalışmalarında, BİST’te işlem gören, işlem sırası kapanan ve faaliyetlerinde belirsizlik olan şirketlerin 2000-2008 yılları arasındaki bağımsız denetim raporlarını incelemişler. İlgili raporlarda işletmenin sürekliliğine ilişkin açıklama bulunup bulunmadığını araştırmışlardır. Çalışma sonucuna göre, özellikle 2000-2007 yılları arasında sürekliliği tehlikeye giren şirketlerin denetim raporlarında olumlu görüş bildirilmiştir. Uluslararası Denetim Standartlarının yaygınlaşmasıyla sürekliliğe ilişkin açıklamaların denetim raporlarında daha fazla yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Blay vd. (2011), işletmenin sürekliliğine ilişkin belirsizlik durumlarında, denetçi tarafından olumlu görüş dışında bir görüş verilmesinin, finansal olarak sıkıntılı şirketlerin piyasa algısında değişime yol açtığını ve bunun hisse senedi piyasası açısından önemli bir risk oluşturduğunu incelemiştir. Araştırmanın örneklemini, 1989-2006 yılları arasında ABD’de finansal sıkıntı içinde bulunan ve denetim raporlarında işletmenin sürekliliğine ilişkin belirsizlik ifadesi yer alan ya da yer almayan şirketler oluşturmaktadır. Çalışmanın bulguları, denetim görüşünde sürekliliğe ilişkin belirsizlik belirtilmesinin, piyasa algısında söz konusu şirket açısından önemli bir risk unsuru olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

Carson vd. (2013), işletmenin sürekliliğine ilişkin belirsizlik içeren denetim görüşleri kapsamında yapılan araştırmaları incelemiş ve bu çalışmaları sınıflandırmak amacıyla analitik bir çerçeve oluşturmuştur. Araştırma alanı olarak üç kategori belirlenmiştir: 1. İşletmenin sürekliliğine ilişkin belirsizliklerin olduğu denetim görüşlerinin müşteriye, denetçiye, denetçi-müşteri ilişkilerine ve diğer çevresel faktörlere özgü belirleyicileri, 2. İşletmenin sürekliliğine ilişkin belirsizlik içeren denetim görüşlerinin doğruluğu, 3. Söz konusu belirsizlikleri içeren denetim görüşlerinden kaynaklanan sonuçlar. Çalışma kapsamında, araştırmacılar için metodolojik çıkarımlar sunulmuş ve gelecekteki araştırmalara yönelik potansiyel araştırma yolları belirlenmiştir.

Myers vd. (2014), şirket başarısızlıkları ile 2002 yılında yürürlüğe giren Sarbanes-Oxley Yasası kapsamındaki düzenleyici önlemler sonrasında, denetçilerin incelemelerinde daha temkinli ve dikkatli davrandıklarını belirtmiştir. Şirket başarısızlık olaylarının, “işletmenin sürekliliğine ilişkin belirsizliği raporlama hususunda” denetçi davranışlarının bir değişime uğrayıp uğramadığı araştırılmıştır. Çalışma sonucunda, denetim şirketlerinin dört büyükler hariç olmak üzere, sürekliliğe ilişkin belirsizliğin denetim görüşü kararlarında 2001 yılı sonrasında daha muhafazakâr hale geldiği tespit edilmiştir.

Terzi vd. (2016) çalışmalarında, 2003-2014 yılları arasında BİST Sınai İndeksi’nde işlem gören şirketlerin finansal tabloları ve faaliyet raporları kullanılarak işletmenin sürekliliğini değerlendirmeye yönelik değişkenler oluşturulmuştur. Lojistik regresyon yöntemiyle, bu değişkenler arasında anlamlı modeller test edilmiştir. Analiz bulgularına göre, işletmenin sürekliliği ile istatistiksel olarak anlamlı ilişkisi bulunan unsurlar arasında; bilanço ile denetçi raporunun hazırlandığı tarih arasındaki süre, işletmenin aktif büyüklüğü, cirosu, finansal başarısızlık riski, finansal kaldıraç oranı, çalışma sermayesinin toplam aktiflere oranı ve faaliyetlerden sağlanan nakit akışlarının toplam aktiflere oranı yer almaktadır.

Yaşar (2017), işletmenin sürekliliği konusunda önemli belirsizliklerin bulunduğu durumlarda, olumlu görüş dışındaki denetim görüşlerini etkileyen değişkenleri belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini, BİST Sınai Endeksi’nde işlem gören şirketlerin 2011-2015 yıllarına ait denetim raporları oluşturmuştur. Çalışma sonuçlarına göre, işletmenin sürekliliğine ilişkin önemli belirsizlik

içeren olumlu görüş haricindeki denetim görüşlerini tahmin etmede “önemli denetim görüşü” ile “denetim raporu gecikmesi” değişkenleri istatistiksel olarak anlamlı ve en etkili unsurlar olarak belirlenmiştir.

Taş vd. (2018) çalışmalarında, bağımsız denetim raporlarında işletmenin sürekliliğine ilişkin yapılan açıklamaların hem işletme yönetimi hem de yatırımcılar açısından taşıdığı önemi vurgulamayı ve bu açıklamaların denetim raporlarında nasıl yer alması gerektiğine yönelik bir değerlendirme ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışma bulguları, raporlarda süreklilikle ilgili açıklamaların yeterli düzeyde yer almadığını ve örneklemdaki bazı denetim raporlarında sürekliliğe ilişkin uygun biçimde denetçi görüşünün oluşturulmadığını ortaya koymuştur.

Yılmaz ve Yaşar (2018) çalışmalarında, işletmenin sürekliliğine ilişkin şüphe yaratabilecek olay veya koşulları incelemiş; tercih edilen denetim görüşü türünü ve bu görüşlerin hangi denetim firmaları tarafından verildiğini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın örneklemini, BİST’te işlem gören imalat sanayi şirketlerinin 2013-2016 yılları arasındaki denetim raporları oluşturmaktadır. Çalışma bulgularına göre, “önemli tutarda faaliyet zararı” ya da “nakit akışı sağlayan varlıkların değerinde meydana gelen önemli azalışlar”, sürekliliğe ilişkin şüphe uyandıran en yaygın olay veya koşullar olarak tespit edilmiştir. Bu tür olay ve koşulların çoğunlukla olumlu görüş içeren denetim raporlarında ‘Dikkat Çeken Hususlar’ paragrafında yer aldığı, ancak olumsuz görüş raporlarında bu unsurlara hiç yer verilmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Akdoğan vd. (2018), denetim firmalarının olumlu ve olumlu görüş dışındaki denetim görüşlerini oluştururken hangi hususlara önem verdiklerini belirlemek amacıyla, 2014-2016 yılları arasında borsada işlem gören 511 şirketin denetim raporlarını incelemiştir. Çalışma sonucunda, söz konusu denetim raporlarının BDS 570 ve BDS 700 numaralı denetim standartlarına uygun şekilde hazırlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca, bazı durumlarda denetçilerin olumsuz görüş yerine şartlı görüş; şartlı görüş yerine ise olumlu görüş verdikleri de çalışma kapsamında ulaşılan bulgular arasındadır.

Çil Koçyiğit vd. (2018), 2016 yılında imalat sektöründe faaliyet gösteren şirketleri inceleyerek, bağımsız denetim raporlarının BDS 570 ve BDS 700 standartlarına uygunluğunu değerlendirmiştir. Çalışma bulgularına göre, incelenen şirketlerin büyük çoğunluğunda bağımsız denetim raporlarının söz konusu standartlara uygun şekilde hazırlandığı tespit edilmiştir.

Demirkol (2019), BİST’te işlem gören inşaat ve bayındırlık sektöründeki işletmelerin 2013-2017 yılları arasındaki bağımsız denetim raporlarını BDS 570 standardı çerçevesinde incelemiştir. Çalışmada, denetçilerin ilgili standart kapsamında belirttikleri hususların denetçi görüşlerine etkisi analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, incelenen şirketlerin büyük çoğunluğunun bağımsız denetim raporlarında BDS 570’e ilişkin yeterli açıklamaların yer almadığını ortaya koymuştur.

Yaşar ve Çetin (2020), işletmenin sürekliliğine ilişkin önemli belirsizlikler içeren denetçi raporlarının iletişim değerini BDS 570 standardı çerçevesinde incelemiştir. Çalışmada, 2018 yılında BİST’te yer alan mali sektör dışındaki tüm şirketlerin denetçi raporları analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, BDS 570 kapsamında belirtilmesi gereken hususların, denetçi raporlarında ilgili standarda uygun başlıklar altında sunulmadığını; bunun yerine farklı başlıklar altında ifade edildiğini ortaya koymuştur. Söz konusu durumun, denetçi raporlarının iletişim değerini zayıflatabilecek bir unsur olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Güngör vd. (2022) çalışmalarında 2017-2021 yılları arasında BİST’te kayıtlı 450 işletmenin bağımsız denetim raporlarını incelemişlerdir. Çalışma sonucunda incelenen süreçte işletmenin sürekliliği ile ilgili olumlu ve sınırlı olumlu görüşler verildiği tespit edilmiştir.

Literatürde yapılan incelemeler sonucunda doğrudan mali kuruluşlar nezdinde incelemelere rastlanmadığı görülmüştür. Bu doğrultuda çalışmanın örneklemini mali kuruluşlar olarak tespit edilmiştir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

İşletmenin sürekliliği konusunda belirsizlik olması durumunda, söz konusu belirsizliklerin açıklanmasını ve denetçi görüşünün tercihini ilgili standart kapsamında araştırmayı amaçlayan çalışmanın örneklem seçimi ve analiz yöntemi bu bölümde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Örneklem Seçimi

İşletmenin sürekliliği konusunda belirsizlik olması durumunda, söz konusu belirsizliklerin açıklanmasını ve denetçi görüşünün tercihini ilgili standart kapsamında araştırmak amacıyla 2019-2023 yılları arasında BİST mali kuruluşların bağımsız denetçi raporları incelenmiştir. Çalışma kapsamında, bağımsız denetçi raporları Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) web sitesinden temin edilmiştir. 2019-2023 yılları arasında BİST'te işlem gören 157 mali kuruluşa ait denetçi raporları analiz edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda, 12 şirketin denetçi raporunda işletmenin sürekliliğine ilişkin ifadelerle rastlanmıştır. Söz konusu 12 şirket, çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Analiz Yöntemi

Çalışmada, işletmelerin sürekliliğine ilişkin belirsizlik ifadeleri ve hangi tür denetçi görüşleri kullanıldığı içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden biri içerik analizidir.

Gözlem, görüşme ve doküman analizi nitel araştırmada veri toplama yöntemleri arasında yer almaktadır. Söz konusu yöntemlerle algıların ve olayların doğal bir ortam içerisinde gerçekçi ve bütüncül bir biçimde açıklanmasına yönelik nitel bir sürecin takip edildiği araştırma olarak tanımlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2021, 37).

ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Çalışmanın örneklemini oluşturan 12 şirket birden başlayarak numaralandırılmıştır. Söz konusu şirketlerin raporlarında işletmenin sürekliliğine ilişkin hangi yıllarda belirsizlik olup olmadığı ve hangi görüş türü ile açıklandığı tespit edilmiş ayrıca şirketlerin bağımsız denetim raporlarının hangi şirketler tarafından hazırlandığı belirlenmiş ve Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: Mali Kuruluşların Denetim Raporlarının Yıllara Göre Dağılımı

		Görüş	İşletmenin sürekliliği açıklaması	İşletmenin sürekliliğine şüphe oluşturabilecek önemli bir belirsizliğin varlığı	Bağımsız denetim şirketi
1	2023	Sınırlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Işık YMM ve B.D.A.Ş.
	2022	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik yok	Işık YMM ve B.D.A.Ş.
	2021	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik yok	Işık YMM ve B.D.A.Ş.
	2020	Sınırlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Işık YMM ve B.D.A.Ş.
	2019	Sınırlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Işık YMM ve B.D.A.Ş.
2	2023	Olumlu	Belirtilmemiş	-	KPMG
	2022	Olumlu	Belirtilmemiş	-	KPMG

	2021	Olumlu	Belirtilmemiş	-	EY
	2020	Olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	EY
	2019	Olumlu	Belirtilmemiş	-	EY
3	2023	Görüş bildirmekten kaçınma	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Güncel Bağımsız Denetim Danışmanlık A.Ş.
	2022	Sınırlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Birleşim NeKS B.D.A.Ş.
	2021	Sınırlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Birleşim NeKS B.D.A.Ş.
	2020	Sınırlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Birleşim NeKS B.D.A.Ş.
	2019	Sınırlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Birleşim NeKS B.D.A.Ş.
4	2023	Olumlu	Belirtilmemiş	-	PKF Aday B.D.A.Ş.
	2022	Olumlu	Belirtilmemiş	-	PKF Aday B.D.A.Ş.
	2021	Olumlu	Belirtilmemiş	-	KPMG
	2020	Olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	KPMG
	2019	Olumlu	Belirtilmemiş	-	KPMG
5	2023	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Birleşim NeKS B.D.A.Ş.
	2022	Şartlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	HSY Danışmanlık ve B.D.A.Ş.
	2021	Şartlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	HSY Danışmanlık ve B.D.A.Ş.
	2020	Olumlu	Belirtilmemiş	-	HSY Danışmanlık ve B.D.A.Ş.
	2019	Olumlu	Belirtilmemiş	-	HSY Danışmanlık ve B.D.A.Ş.
6	2023	Rapora erişim sağlanamamakta	-		
	2022	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2021	Görüş bildirmekten kaçınma	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2020	Görüş bildirmekten kaçınma	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2019	Görüş bildirmekten kaçınma	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
7	2023	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2022	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.

	2021	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2020	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2019	Görüş bildirmekten kaçınma	Belirtilmemiş	-	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
8	2023	Şartlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2022	Şartlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2021	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2020	Olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
	2019	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Mega Global Uluslararası B.D.A.Ş.
9	2023	Rapora erişim sağlanamamakta	-	-	
	2022	Rapora erişim sağlanamamakta	-	-	
	2021	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Deneyim B.D. ve Danışmanlık A.Ş.
	2020	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Banden B.D. Hizmetleri A.Ş.
	2019	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Edit B.D. Hizmetleri A.Ş.
10	2023	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Deneyim B.D. ve Danışmanlık A.Ş.
	2022	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Deneyim B.D. ve Danışmanlık A.Ş.
	2021	Olumlu	Belirtilmemiş	-	Deneyim B.D. ve Danışmanlık A.Ş.
	2020	Olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Deneyim B.D. ve Danışmanlık A.Ş.
	2019	Rapora erişim sağlanamamakta	-	-	
11	2023	Görüş bildirmekten açınma	Belirtilmemiş	-	Güncel B.D. Danışmanlık ve Ymm A.Ş.
	2022	Sınırlı olumlu	Belirtilmemiş	-	Güncel B.D. Danışmanlık ve Ymm A.Ş.
	2021	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Güncel B.D. Danışmanlık ve YMM A.Ş.

	2020	Görüş bildirmekten kaçınma	Belirtilmemiş	-	Note Office Uluslararası B.D. Danışmanlık ve YMM A.Ş.
	2019	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Note Office Uluslararası B.D. Danışmanlık ve YMM A.Ş.
12	2023	Rapora erişim sağlanamamakta	-	-	
	2022	Rapora erişim sağlanamamakta	-	-	
	2021	Rapora erişim sağlanamamakta	-	-	
	2020	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Gürel YMM ve B.D.A.Ş.
	2019	Sınırlı olumlu	Belirtilmiş	Belirsizlik var	Gürel YMM ve B.D.A.Ş.

Tablo 4’te 12 şirketin 2019-2023 yılları arasındaki denetçi görüşleri, işletmenin sürekliliği ile ilgili açıklamaların belirtilip belirtilmediği, açıklamalar belirtildi ise işletmenin sürekliliğinde önemli bir belirsizliğin varlığı ve bağımsız denetim şirketleri yer almaktadır.

İşletmenin sürekliliğine ilişkin açıklamaların yapılması ve belirsizlik içerip içermediği açısından oluşturulan Tablo 4’teki veriler ışığında aşağıdaki gibi bulgular elde edilmiştir.

İşletmenin sürekliliği ile ilgili açıklama belirtilmiş ve açıklamada bir belirsizlik yoksa;

Bağımsız denetçi raporlarında işletmenin sürekliliğiyle ilgili açıklamalar yer almakta olup, söz konusu açıklamalar herhangi bir belirsizlik içermemektedir:

Bu durum, birinci şirket için 2021 ve 2022 yıllarında geçerli olmuştur. Şirketin ilgili yıllarına ilişkin raporlar incelendiğinde sınırlı (şartlı) olumlu denetçi görüşü kullanıldığı belirlenmiştir. Söz konusu raporlarda şirketlerin finansal tablolarının işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlandığı ve herhangi bir belirsizlik olması halinde bu belirsizliği açıklayacakları ifade edilmiştir.

Denetçilerin işletmenin sürekliliği ile ilgili açıklamaları “*İşletmenin Sürekliliği Değerlendirilmesi*” başlığı altında yer almaktadır. Ayrıca şirketin bağımsız denetçi raporu sonucu, beş yıl üst üste sınırlı olumlu görüş şeklindedir. Denetleyen şirketin söz konusu süre zarfında değişmediği Tablo 4’te tespit edilmiştir. Sınırlı olumlu görüşe rağmen denetim şirketinde değişime gidilmemesi denetimde istikrarın olduğu şeklinde yorumlanabilmektedir.

İşletmenin sürekliliği ile ilgili açıklama belirtilmiş ve açıklamada bir belirsizlik varsa;

İşletmenin sürekliliğinin devamına ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek önemli bir belirsizliğin olduğu ve denetçi görüşü olarak da olumlu görüş verildiği durum 2020 yılında hazırlanan dört farklı denetçi raporunda tespit edilmiştir. Bu raporlarda “*Şirket yönetiminin almış oldukları kararlardan veya yapmış oldukları açıklamalardan denetçi görüşünün etkilenmediği*” şeklinde açıklamalar ile olumlu görüş verildiği görülmüştür.

Yapılan açıklamalardan iki tanesi “*işletmenin sürekliliğine ilişkin önemli belirsizlik ve işletmenin sürekliliği ve diğer hususlar*” şeklinde başlıklarda belirtilmiştir. Diğer ikisi ise “*kilit denetim konusu ve dikkat çeken hususlar*” başlıklarında açıklanmıştır.

BDS 570 md.22’de finansal tablolarda önemli bir belirsizliğe ilişkin yeterli açıklamanın yapılması durumu ele alınmıştır. Söz konusu durumda denetçinin olumlu görüş verebileceği ve “İşletmenin Sürekliliğiyle İlgili Önemli Belirsizlik” başlığı altında ayrı bir bölümde açıklamalarda bulunabileceği ifade edilmiştir.

BDS 570 md.22/b’ de ise “İşletmenin sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olduğunu ve söz konusu hususun denetçi görüşünü etkilemediğini belirtmelidir” ifadesi yer almıştır.

Standardın ilgili hükmü ile denetçi raporlarından elde edilen veriler karşılaştırıldığında; denetçilerin söz konusu belirsizlik karşısında ilgili hükmün “olumlu görüş verilir” ifadesi doğrultusunda hareket ettikleri görülmektedir.

Standardın “İşletmenin Sürekliliğiyle İlgili Önemli Belirsizlik başlığı altında ayrı bir bölüme yer verir” hükmü için ise verilerde farklılıklar gözlemlenmiştir. Söz konusu başlığı kullanan raporlar olmakta birlikte “kilit denetim konusu ve dikkat çeken hususlar” başlıkları da tercih edilmiştir. Standardın ilgili maddesi raporlarda uygulanmıştır. Tek farklılaşan nokta standardın belirtmiş olduğu başlıkta doğmuştur.

İşletmenin sürekliliğinin devamına ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek önemli bir belirsizliğin olduğu ve denetçi görüşü olarak da sınırlı (şartlı) olumlu görüş verildiği denetçi raporunun on adet olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu belirsizlikler; sınırlı olumlu görüşün dayanağı, işletmenin sürekliliğinin değerlendirilmesi, işletmenin sürekliliği ile ilgili önemli belirsizlik, kilit denetim konusu gibi başlıklar altında açıklanmıştır.

BDS 570 md.23 finansal tablolarda önemli bir belirsizliğe ilişkin yeterli açıklamanın yapılmamış olmasına dair hükümleri açıklamıştır. “Söz konusu açıklamanın yapılmaması halinde denetçi sınırlı (şartlı) olumlu görüş veya olumsuz görüşe uygun olanı verir” hükmü yer almaktadır. Tespit edilen sınırlı olumlu görüşlerin bir kısmında belirsizlikle ilgili yeterli açıklamanın yapılmadığı, diğer kısmında ise yeterli açıklamanın yapıldığı tespit edilmiştir.

Son olarak işletmenin sürekliliğinin devamına ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek önemli bir belirsizliğin bulunduğu ve görüş bildirmekten kaçınılan dört tane bağımsız denetçi raporu tespit edilmiştir. Bu raporlardan üçü aynı şirkete ait olup, 2019-2020-2021 yıllarını kapsamaktadır. İlgili raporlarda görüş vermekten kaçınma başlığı altında işletmenin sürekliliğinin devamına ilişkin ciddi şüphe olduğu açıklanmıştır. Söz konusu durum BDS 570 ile ilgili yukarıda bahsedilen maddelerdeki hükümlerin dışında yer almaktadır. Ayrıca, üst üste üç yıl boyunca görüş bildirmekten kaçınılan şirketin denetim firmasının değişmemesi, istikrar göstergesi olarak yorumlanabilir.

SONUÇ

Bilgi kullanıcıları, şirketlerin geleceği konusunda bir belirsizlik olmasını istememektedirler. Şirketler, bilgi kullanıcılarının bu beklentilerini karşılamak için düzenledikleri finansal tablolarını süreklilik vurgusu ile hazırlamaktadırlar. Denetçi ise hazırlanmış olan bu finansal tabloları inceleyerek işletmenin sürekliliği konusunda bir belirsizlik olup olmadığını ortaya koymaktadır. Bu süreçte BDS 570 İşletmenin Sürekliliği Standardı öne çıkmaktadır. Denetçi söz konusu standart ışığında faaliyetlerini yürütmektedir.

Bu çalışmada işletmenin sürekliliğine ilişkin belirsizlik olması durumunda, söz konusu belirsizliklerin açıklanmasını ve denetçi görüşünün tercihini ilgili standart kapsamında araştırmak için, BİST’te işlem gören mali kuruluşların 2019-2023 yılları arasında denetim raporları incelenmiştir.

Araştırma sonucunda, işletmenin sürekliliğinin devamına ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek önemli bir belirsizlik bulunduğu halde denetçinin olumlu görüş verdiği durumda, BDS 570 standardının ilgili maddesine büyük ölçüde uyulduğu görülmüştür. Ancak, söz konusu maddenin belirlediği “İşletmenin Sürekliliğiyle İlgili Önemli Belirsizlik” başlığında bazı farklılıklar ortaya çıkmıştır. İşletmenin sürekliliğinin devamına ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek önemli bir belirsizliğin olduğu ve denetçi görüşü olarak da sınırlı (şartlı) olumlu görüş verildiği durumda ise standardın ilgili maddesine kısmen uyulduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak, işletmenin sürekliliğinin devamına ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek önemli belirsizlikler mevcut olduğunda, BDS 570 kapsamında denetçi görüşlerinin ilgili hükümlerin büyük bir kısmına uyduğu görülmektedir.

Süreklilik bulgularının bazı denetçi raporunda ifade edilmesi, paydaş menfaatlerini korumak adına hesap verilebilirlik ve şeffaflığın bir göstergesidir. Bu çalışmanın bulguları denetçi raporlarına yönelik literatürde yer alan çalışmaları doğrulamaktadır. Bilişim teknolojilerinin denetim yöntemlerini değiştirdiği ve süreklilik bulgularının analizini çeşitlendirebileceği bu dönüşüm sürecinde, küresel risklerin ciddi tehdit oluşturması gerçeği de dikkate alınarak gelecekte yapılacak süreklilik ile ilgili çalışmaların sürdürülebilirlik çerçevesinde geliştirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akdoğan, N., Güdü, E. S., Işık, A., Sevindik, İ., Şahin, D., & Özkan, G. (2018). 2014-2016 Yılları Arasında BİST Şirketleri ile İlgili Denetim Görüşleri. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 18(54), 1-18.
- Blay, A.D., Geiger, M.A., & North, D.S. (2011). The Auditor's Going-Concern Opinion As a Communication of Risk. *Auditing: A Journal of Practice&Theory*, 30(2), 77-102.
- Bradbury, M., Fargher, N., Potter, B., & Taylor, S. (2022). Going concern uncertainty: What do firms disclose?. *Australian Accounting Review*, 32(3), 294-314.
- Carson, E., Fargher, N.L., Geiger, M.A., Lennox, C.S., Raghunandan, K., & Willekens, M. (2013). Audit Reporting for Going-Concern Uncertainty: A Research Synthesis. *Auditing: A Journal of Practice& Theory*, 353-384.
- Çil Koçyiğit, S., Güngör Tanç, Ş., & Elitaş, B.L. (2018). İşletmenin Sürekliliği ve Bağımsız Denetçi Raporlarının Türkiye Bağımsız Denetim Standartları BDS 570 ve BDS 700 Açısından İncelenmesi . *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 17(53), 143-162.
- Demirkol, Ö.F. (2019). BDS 570 İşletmenin Sürekliliği Standardının Uygulama Süreci ve Bağımsız Denetim. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 478-489.
- Güngör, N., Ayluçtarhan, A., & Sarı, E.S. (2022). İşletmenin Sürekliliği (BDS 570) Standardının Denetim Raporlarına Etkisi: BİST Şirketlerinde Bir İnceleme. *Sayıştay Dergisi*, 33(127), 609-635. <https://doi.org/10.52836/sayistay.1202437>
- IAASB, Audit Considerations In Respect of Going Concern In The Current Economic Environment, Erişim adresi: https://www.ifac.org/system/files/publications/files/SAPA%20-%20Audit%20Considerations%20in%20Respect%20of%20Going%20Concern%20in%20the%20Current%20Economic%20Environment_0.pdf. Erişim Tarihi: 22.01.2025
- KGK. (2024). BDS 570 İşletmenin Sürekliliği, Erişim adresi: https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/TDS/TDS_2025_Seti/BDS%20570_2025.pdf.
- KGK. (2024). BDS 701 Kilit Denetim Konularının Bağımsız Denetçi Raporunda Bildirilmesi, Erişim Adresi: https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/TDS/TDS_2025_Seti/BDS%20701_2025.pdf.
- KGK. (2024). TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu, Erişim adresi: https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/TMS_TFRS_Setleri/2024/Mavi_Kitap/TMS/TMS%201.pdf.
- Küçüksavaş, N. (2014). *Finansal Muhasebe*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Myers, L.A., Schmidt, J., & Wilkins, M. (2014). An Investigation of Recent Changes in Going Concern Reporting Decisions Among Big N and Non Big N Auditors. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 43, 155-172.
- Taş, O., Mert, H., Güner, M., & Duyar, G. (2018). BDS 570 İşletmenin Sürekliliği Standardının Denetim Raporlarına Etkisi. *PressAcademia Procedia*, 7(1), 339-343.
- Terzi, S., Atmaca, M., & Öktem, B. (2016). İşletmenin Sürekliliği Varsayımının Değerlendirilmesi: Borsa İstanbul (BİST) Sınai Endeksi Örneği . *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, 12(45), 515-535.

- Uzay, Ş., & Güngör Tanç, Ş. (2010). İMKB'de İşlem Gören Şirketlerin Bağımsız Denetim Raporlarında İşletmenin Sürekliliği Kavramının Analizi. *MÖDAV Muhasebe Dünyası Dergisi*, 12(2), 143-179.
- Yaşar , A., & Çetin , E. (2020). BDS 570 Kapsamında Verilen Denetçi Raporlarının İletişim Değeri Açısından İncelenmesi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 384-391.
- Yaşar, A. (2017). İşletmenin Sürekliliğinde Ortaya Çıkan Belirsizliğin Bağımsız Denetim Raporlarındaki Denetçi Görüşleri Açısından İncelenmesi: BİST'de İşlem Gören Sınai Şirketlerine Yönelik Bir Araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19(1), 58-85.
- Yıldırım, A., & Şimşek , H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Sseçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, Z., & Yaşar, A. (2018). Bağımsız Denetim Raporlarının İşletmenin Sürekliliği Denetim Standardı 570 Çerçevesinde İncelenmesi: BİST İmalat Sanayi Şirketleri Üzerine Bir Araştırma. *Mali Çözüm*, (145), 55-90.

EXTENDED ABSTRACT

As transparency and accountability become increasingly important, the responsibilities of auditors regarding the continuity of businesses are specified by international regulations. The Independent Auditing Standard (IAS) 570 states that the life of a business is unlimited. Accordingly, a business must prepare its financial statements under the assumption that it will continue its activities in the foreseeable future. In assessing the continuity of a business, the auditor is responsible for obtaining audit evidence that the financial statements are prepared in accordance with the continuity principle. Another responsibility of the auditor is to reach a conclusion using the audit evidence obtained regarding whether there is a significant uncertainty regarding the continuity of the business. The purpose of this study is to investigate the explanation of such uncertainties and the preference of the auditor's opinion within the scope of the relevant standard in the event of uncertainty regarding the continuity of the business. For this purpose, the auditor reports of financial institutions traded on Borsa Istanbul (BIST) between the years 2019-2023 were examined.

As a result of the research, it was observed that in cases where the auditor gives a positive opinion despite the existence of a significant uncertainty that may create serious doubt about the continuity of the entity, the relevant article of IAS 570 was largely complied with. However, some differences emerged in the title of “Material Uncertainty Relating to the Continuity of the Entity” specified in the said article. In cases where there is a significant uncertainty that may create serious doubt about the continuity of the entity and a limited (conditional) positive opinion was given as the auditor's opinion, it was determined that the relevant article of the standard was partially complied with. As a result, it was observed that when there are significant uncertainties that may create serious doubt about the continuity of the entity, the auditor's opinions comply with most of the relevant provisions within the scope of IAS 570.

The expression of continuity findings in some auditor reports is an indicator of accountability and transparency in order to protect stakeholder interests. The findings of this study confirm the studies in the literature on auditor reports. In this transformation process where information technologies change audit methods and can diversify the analysis of continuity findings, it is recommended that future continuity-related studies be developed within the framework of sustainability, taking into account the fact that global risks pose a serious threat.